

Преминуо је Теодорос Пангалос (84), бивши грчки министар спољних послова, познат по отворености и директности несвојственој дипломатама и по томе што је у време његовог мандата Грчка 1999. године претрпела један од својих највећих спољнополитичких дебакала.

Пангалосова породица је на Твитеру објавила да је умро у среду „у миру, код куће, окружен породицом и блиским сарадницима“.

Канцеларија привременог премијера Јоаниса Сармаса изразила је саучешће, као и други водећи грчки политичари. Саопштење Сармасове канцеларије похвалило је „динамичног и одлучног“ бившег министра који се истакао „оштрим и суштинским интелектом“.

Рођен 17. августа 1938. године, Пангалос је био унук бившег грчког војног диктатора. Студирао је право у Атини и економију у Паризу, био је укључен у левичарску политику и

активно се супротстављао војној хунти која је Грчком владала 1967-1974. године.

Постао је високи функционер у Социјалистичкој партији Пасок коју је основао Андреас Папандреу, која је доминирала политичком сценом током већег дела 1980-их и 1990-их, али је наследила финансијску кризу 2009. године и постепено се урушила, заједно с јавним финансијама.

У раним фазама те кризе, усред дубоког смањења прихода, растуће незапослености и гневних протеста грађана и странака против мера штедње, Пангалос је изговорио реченицу по којој ће га можда највише памтити, а због које је био нашироко вређан.

„Одговор на срамоту с којом се политичари у нашој земљи суочавају пред људима који питају: ‘Како сте протраћили новац?’ је следећи: ‘Дали смо вам послове у јавном сектору. Сви смо јели из истог корита’ „, рекао је Пангалос у Скупштини Грчке 2010.

„Све је то било у оквиру односа политичког клијентелизма, корупције, мита и понижавања самог смисла политике“, додао је тада он.

У то време био је заменик премијера у социјалистичкој влади Јоргоса Папандреуа – Андреасовог сина, и та његова изјава је осуђена као цинична, неправедна и безосећајна. Истовремено, његови браниоци су тврдили да је понудио оштар, али углавном тачан епитаф за три деценије грчке политике у којој је имао значајну улогу.

Пангалос је написао књигу под насловом „Сви смо јели из корита“, али од 2012. никада више није обављао јавну функцију.

Имао је дугу историју нечувених примедби, пошто је успео, као министар спољних послова 1990-их, да увреди Немачку за коју је рекао да је „див с мозгом патуљка“, и Турску, јер је Турке назвао „лоповима и силоватељима“.

Неколико дана пошто је Пангалос постао министар спољних послова у јануару 1996. године, Грчка и Турска су дошле на ивицу рата око два ненасељена острва у источном Егејском мору, позната као Имија у Грчкој и Кардак у Турској. Турски командоси су заузели једно од њих док су се Ратне морнарице две земље окупљале једна спрам друге, али стање се смирило целоночним преговорима, завршеним споразумом уз посредовање САД.

Већа срамота настала је 1999. године, када је најтраженији бегунац из суседне Турске Абдулах Оцалан, шеф сецесионистичке Радничке партије Курдистана (ПКК), прокријумчарен из Турске у Грчку без знања њене Владе, а уз помоћ једног грчког обавештајца који је деловао с малом групом истомишљеника. Грчко министарство спољних послова је, да би се отарасило „врућег кромпира“, Оцалана тихо извела из земље и после кривудава путање авиона ка северу, западу и југу, сакрила га у Амбасади Грчке у Кенији, обећававши да ће му наћи сигурно прибежиште. Оцалан је међутим на крају предат кенијским властима и завршио је у авиону за Турску где га је чекало суђење на којем је кажњен доживотним затвором.

Поред Министарства спољних послова, Пангалос је био на низу државних функција, укључујући портфељ културе, под Андреасом Папандреуом и у другим владама Пасока.

Доскорашњи премијер десног центра Киријакос Мицотакис, за кога се очекује да победи на општим изборима 25. јуна, похвалио је Пангалоса у среду, иако је из супротног политичког тора, због „интелигенције, космополитизма, хумора и храбрости“ и такође похвалио његову посвећеност месту Грчке у Европској унији као и његов допринос приступању Кипра ЕУ.

Пангалос је имао петоро деце. Сахрана још није најављена.

(Бета-АП)